

Lausunto Harjavallan liikennepaikan matkustajalaiturin sijainnista

KH 16.02.2026 § 26
47/02.08.00/2025

Valmistelija

kaupungingeodeetti Jari Prehti

Harjavallan ratapihalla on tasoristeys, jossa laituripolkua pitkin kävellään viiden raiteen yli matkustajalaiturille. Raiteiden ylitys ei ole turvallista, jos laituripolkua kävellään samaan aikaan kuin sivuraiteilla liikkuu tavarajunia. Tavarajunia ei siirretä samaan aikaan kuin matkustajien oletetaan kävelevän lähtevälle junalle tai saapuneelta junalta, mutta vaaratilanne syntyy, jos raiteen yli kuljetaan muuna aikana, oletettua aiemmin tai myöhemmin.

Väylävirasto käynnisti Harjavallan kaupungin edustajien kanssa 10.11.2020 pidetyllä palaverilla Harjavallan ratapihan tarveselvityksen.

Väyläviraston teettämän esiselvityksen mukaan kulku matkustajalaiturille voitiin järjestää alikulkuna tai ylikulkuna joko nykyisen laituripolun kohdalle tai matkustajalaiturin keskivaiheille, huoltorakennuksen länsipuolelle. Alikulun osalta todettiin, että siinä portaat olisivat matalammat kuin ylikulussa, mutta toisaalta pohjavesi tai orsivesi voi aiheuttaa ongelmia. Matkustajalaiturin keskikohdalla oleva ali- tai ylikulku olisi sujuvampi junasta poistumisen kannalta ja se olisi myös henkilöautojen liityntäpysäköintialueen kohdalla.

Väylävirasto on käynnistänyt myös Harjavallan ratapihan muutosten suunnittelun teollisuuden tavaraliikenteen kehittämiseksi. Ratapihaa on suunniteltava kokonaisuutena, jotta mahdolliset lisäraiteet ja raiteiden linjausten muutokset sekä matkustajalaiturin kulkuyhteys saadaan sovitettua yhteen. Ratapihan muutosten yhteydessä myös liityntäpysäköintialue on tarkoitus parantaa.

Ratapihan suunnittelussa on tarkasteltu nykyisen matkustajalaiturin lisäksi erilaisia vaihtoehtoja, joista Harjavallan ratapihalaajennuksen suunnittelukokouksessa 21.1.2026 on valittu jatkotarkasteluun kaksi vaihtoehtoa:

- **VE E1** Matkustajalaiturin siirto noin kilometri Tampereen suuntaan nykyisen paloaseman kohdalle, jossa keskilaiturille kulku olisi Nummen alikulkukäytävän kohdalta ja
- **VE L2a** Nykyinen sijainti, jossa olisi vakioleveä laiturijärjestelmä ja kulku radan yli tai ali nykyisen henkilöautojen liityntäpysäköintialueen kohdalta.

Suunnittelukokouksessa 21.1.2026 on sovittu, että selvitetään Harjavallan kaupungin kanta ennen seuraavaa kokousta 17.2. siihen, missä aseman olisi tulevaisuudessa hyvä sijaita.

Mainittakoon, että vaihtoehtotarkasteluissa on ollut myös ratkaisu, jos-sa nykyiselle matkustajalaiturille kuljettaisiin rautatien lounaispuolelta Ratalankadun kautta. Tämä vaihtoehto olisi saavutettavuudeltaan merkittävästi huonompi kuin nykyinen kulkuyhteys radan koillispuolelta, koska etäisyydet mm. kevyen liikenteen etäisyydellä asuville, Suurteollisuuspuistossa töissä käyville ja linja-autoasemalle olisivat n. 500 m pidemmät. Rautatien pohjoispuolella asuu n. 95 % Harjavallan asukkaista ja heidän kaikkien matka junalle pitenis n. 500 m. Tämä vaihtoehto on saavutettavuudeltaan huonoin esillä olleista.

Vaihtoehtojen tarkastelu

Harjavallan ratapihalaajennuksen suunnittelukokouksessa 21.1.2026 jatkotarkasteluun valitut vaihtoehdot:

VE E1, uusi matkustajalaituri Nummen alikulun vieressä:

- Asukkaita kävelyetäisyydellä (1 km) on noin 1400 ja pyöräilyetäisyydellä (3 km) noin 4800.
- Lähin asuntokanta alle 500 m etäisyydellä on pientaloissa, joiden asukkailla on enemmän omia autoja kuin kerrostaloasukkailla.
- Linja-auto- ja taksiasema sijaitsevat n. 800 m etäisyydellä matkustajalaiturilta, joten liityntäliikenteelle etäisyys on melko pitkä.
- Työmatkaliikenteestä suurin osa suuntautuu Suurteollisuuspuistoon, jonka portille etäisyys n. 1500 m.
- Etäisyys Honkalan liikuntakeskukseen on lyhyempi kuin nykyiseltä asemalta.

VE L2a, nykyinen matkustajalaituri:

- Asukkaita kävelyetäisyydellä (1 km) on noin 1500 ja pyöräilyetäisyydellä (3 km) noin 5200.
- Kaupungin tihein asutus sijaitsee alle 500 m etäisyydellä Kalevan kerrostaloalueella.
- Lähin asuntokanta alle 500 m etäisyydellä on pääosin kerrostaloissa, joiden asukkailla on vähemmän omia autoja kuin pientaloasukkailla, joten heistä useammat käyttävät julkista liikennettä.
- Linja-auto- ja taksiasema sijaitsevat n. 250 m etäisyydellä matkustajalaiturilta, joten liityntäliikenne on sujuvaa.
- Työmatkaliikenteestä suurin osa suuntautuu Suurteollisuuspuistoon, jonka portille etäisyys n. 900 m.
- Etäisyys useisiin kaupallisiin palveluihin on lyhyempi kuin Nummen alikululta.

Johtopäätöksiä vaihtoehdoista:

Saavutettavuustarkastelu osoitti, että nykyisen aseman kävelyetäisyydellä (1 km) on noin 7 % ja pyöräilyetäisyydellä (3 km) noin 8 % enemmän asukkaita kuin Nummen alikulun lähellä. Asukkaat on laskettu kartalle piirretyn ympyrän sisältä, joten asukasmäärät vastaavilla etäisyyksillä tietä pitkin ovat pienemmät.

Nykyinen matkustajalaituri sijaitsee lähempänä tiheintä asutusta ja useampia kerrostaloja, joiden asukkaista yleisesti suurempi osa käyttää julkista liikennettä kuin pientaloasukkaista.

Nykyinen matkustajalaituri sijaitsee lähempänä suurinta työpaikkakeskittymää eli Suurteollisuuspuistoa ja myös lähempänä linja-autoasemaa.

Edellä mainituin perustein nykyistä matkustajalaiturin sijaintia voidaan pitää parhaana sillä edellytyksellä, että kulkuyhteys on edelleen kaupungin keskustan puolelta ratapihaa kuten nykyisinkin.

Lisätietojen antaja	tekninen johtaja Petri Katajisto, puh. 044 432 5358 ja kaupungingeodeetti Jari Prehti, puh. 044 432 5377
Esittelijä	kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa Väylävirastolle seuraava lausunnon Harjavallan liikennepaikan matkustajaliikenteen turvallisuusjärjestelyistä: Harjavallan kaupunki esittää, että Harjavallan liikennepaikan matkustajalaituri tulee säilyttää nykyisellä paikallaan. Kulku matkustajalaiturille tulee järjestää ratapihan koillispuolelta, mieluiten läheltä matkustajalaiturin keskikohtaa. Kaupunki näkee alikulun helpompana kulkuväylänä vähempien porrasaskelmien takia, mutta hyväksyy Väyläviraston selvitysten sitä mahdollisesti puoltaessa myös ylikulun. Turvallisuuden kannalta olisi tärkeintä toteuttaa joko ali- tai ylikulkuyhteys matkustajalaiturille nopealla aikataululla.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Väylävirasto, yhdyskuntasuunnittelu, tekninen johtaja